Minister
Infrastruktury

Znak pisma: DGW-4.054.27.2026.BM
Warszawa, 17 września 2026

Pani
Małgorzata Kidawa-Błońska
Marszałek Senatu Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowna Pani Marszałek,

w związku z oświadczeniem znak: BPS/043-64-1717-MI/26 złożonym przez senator Jolantę Piotrowską na 64. posiedzeniu Senatu RP w dniu 6 sierpnia br., przedstawiam stanowisko w sprawie.

Z informacji przekazanych przez Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie, zwane dalej: „Wodami Polskimi" wynika, że w ostatnich 5 latach liczba odnotowanych zdarzeń związanych z niszczeniem lub nielegalną zabudową brzegów jezior na terenie całego kraju wyniosła 5 097 przypadków, w tym 2 263 przypadki zostały zidentyfikowane na terenie województwa warmińsko-mazurskiego (z obszaru działania Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Białymstoku: Zarząd Zlewni w Ostrołęce, Zarząd Zlewni w Giżycku, Zarząd Zlewni w Augustowie, Zarząd Zlewni w Olsztynie; z obszaru Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Gdańsku: Zarząd Zlewni w Elblągu, Zarząd Zlewni w Tczewie, Zarząd Zlewni w Toruniu; z obszaru Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Warszawie: Zarząd Zlewni w Ciechanowie, Zarząd Zlewni w Dębem).

Ponadto w ostatnich 5 latach na terenie całego kraju przeprowadzono 7 893 kontrole i oględziny terenowe dotyczące naruszeń środowiska wodnego. Z zastrzeżeniem, że dane za rok 2026 obejmują dane zgromadzone do dnia 21 sierpnia 2026 r., informuję, że w latach 2021-2026 na terenie całego kraju wszczęto 880 postępowań administracyjnych dotyczących naruszeń środowiska naturalnego, z czego 437 postępowań zostało zakończonych decyzją ostateczną. W latach 2021-2026 (z ww. zastrzeżeniem) na terenie całego kraju w 670 przypadkach nakazano usunięcie skutków nielegalnych robót, przywrócenie stanu poprzedniego i likwidację urządzeń wodnych wykonanych bez wymaganych zgód. Dodatkowo w latach 2021-2026 (z ww. zastrzeżeniem) na terenie całego kraju:

- 266 inwestorów wykonało nakazy,
- 651 decyzji zostało uchylonych przez sądy administracyjne oraz umorzonych na etapie prokuratorskim lub sądowym, a także przez Policję.

Należy również wskazać, że organy ścigania (Policja) nie informują na bieżąco jednostek Wód Polskich o sposobie zakończenia postępowań.

Odnosząc się do kwestii wysokości kar, informuję, że zgodnie z art. 472aa ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. – Prawo wodne (Dz.U. z 2025 r. poz. 960, z późn. zm.), administracyjnej karze pieniężnej podlega, kto wbrew przepisom art. 389, art. 394 ust. 1 lub art. 425 ust. 1 korzysta z wód, wykonuje urządzenia wodne, roboty w wodach lub inne działania wymagające odpowiedniej zgody wodnoprawnej, bez odpowiednio: pozwolenia wodnoprawnego lub pozwolenia zintegrowanego, zgłoszenia wodnoprawnego lub oceny wodnoprawnej. Administracyjną karę pieniężną, o której mowa w art. 472aa ust. 1 ustawy – Prawo wodne, wymierza, w drodze decyzji, właściwy organ Wód Polskich, którym zgodnie z art. 14 ust. 6 pkt 2 ustawy – Prawo wodne jest dyrektor zarządu zlewni Wód Polskich. Wysokość administracyjnej kary pieniężnej, o której mowa w ust. 1 ww. art. 472aa, wynosi od 5 000 zł do 1 000 000 zł.

Ponadto, zgodnie z art. 475 ustawy – Prawo wodne, kto niszczy lub uszkadza brzegi śródlądowych wód powierzchniowych, brzegi wód morskich, budowle, w tym mury, niebędące urządzeniami wodnymi, tworzące brzeg lub grunty pokryte śródlądowymi wodami powierzchniowymi – podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do roku. W przypadku stwierdzenia naruszeń w ww. zakresie, sprawy kierowane są do właściwych miejscowo organów ścigania.

Wymaga podkreślenia, że Wody Polskie w przesłanym stanowisku oceniły obowiązujące obecnie przepisy karne oraz wysokość przewidzianych sankcji jako wystarczające i odpowiednie. Należy ponadto zauważyć, że w przypadku naruszeń obowiązujących przepisów prawa wywołujących skutki środowiskowe, zastosowanie mogą znajdować także przepisy odrębne, pozostające we właściwości innych instytucji, takich jak Inspekcja Ochrony Środowiska czy Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska. Oznacza to, że katalog środków prawnych, służących ochronie środowiska, jest szerszy niż wyłącznie instrumenty przewidziane w ustawie – Prawo wodne, co umożliwia stosowanie różnych mechanizmów prawnych, adekwatnie do charakteru i skali stwierdzonych nieprawidłowości.

Współpraca pomiędzy Wodami Polskimi a innymi organami i służbami (w zależności od charakteru sprawy współpraca ta prowadzona jest m.in. z jednostkami samorządu terytorialnego, Inspekcją Ochrony Środowiska, Regionalnymi Dyrekcjami Ochrony Środowiska i Policją) odbywa się na bieżąco i w ocenie jednostki przebiega prawidłowo. Współdziałanie w tym zakresie polega przede wszystkim na wymianie informacji, przekazywaniu dokumentacji i wyników czynności kontrolnych, a w sytuacjach kryzysowych – na podejmowaniu wspólnych działań kontrolno-monitorujących.

Zgodnie z przekazanym stanowiskiem, informacje o potencjalnych naruszeniach przepisów dotyczących środowiska wodnego pochodzą z różnych źródeł. Najczęściej są to zgłoszenia osób fizycznych (mieszkańców, użytkowników terenów przyległych do wód, turystów, wędkarzy, itp.), jak również wynikające z wykonywania przez Wody Polskie zadań ustawowych, w szczególności oględzin terenowych prowadzonych na gruntach Skarbu Państwa, rozpatrywania spraw dotyczących zgód wodnoprawnych, odbiorów prac

utrzymaniowych czy kontroli zarybień. Ponadto, sygnały o podejrzeniu występowania nieprawidłowości, w omawianym zakresie, pochodzą od instytucji administracji publicznej, w szczególności jednostek samorządu terytorialnego i Inspekcji Ochrony Środowiska.

Z poważaniem

Dokument podpisany elektronicznie przez:

z upoważnienia Ministra Infrastruktury
Przemysław Koperski
Podsekretarz Stanu